

ЎЗБЕКИСТОН АЛОҚА ВА АХБОРОТЛАШТИРИШ АГЕНТЛИГИ
ТОШКЕНТ АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ
ҚАРШИ ФИЛИАЛИ

ГУМАНИТАР ВА ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ФАНЛАР
КАФЕДРАСИ

5521900- “Информатика ва ахборот технологияси”
5140900- “Касб таълими” (информатика ва ахборот технологиялари)
йўналиши 4-курс талабалари учун

МИЛЛИЙ ИСТИҚЛОЛ ҲОСИ ФАНИДАН

УСЛУБИЙ КУРСАТМА

Қарши - 2010 йил

Услубий кўрсатма 5521900- “Информатика ва ахборот технологияси”,
5140900- “Касб таълими” (информатика ва ахборот технологиялари) таълим
йўналиши бўйича шуғулланувчи талабалар учун мўлжалланган.

Тузувчи:

доц. Т.Қурбонов

Услубий кўрсатма ТАТУ Қарши филиали «Гуманитар ва ижтимоий-
иқтисодий фанлар» кафедраси йиғилишининг 2010 йил ----- ноябр №2 -
мажлис баёни билан маъқулланган.

Тошкент ахборот технологиялари университети Қарши филиали
услубий Кенгаш йиғилишида 2010 йил ----- ноябрда кўриб чиқилган ва чоп
этишга рухсат этилган.

Такризчилар:

**Фалсафа фанлари доктори,
профессор И.Худойбердиев.
Фалсафа фанлари номзоди, доцент
П.Сайдуллаев**

ТАТУ Қарши филиали

Амалий машғулот 1.

Мавзу: «МИЛЛИЙ ҒОЯ» ФАНИНИНГ ПРЕДМЕТИ, МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРИ

Режа:

1. Миллий ғоя фанини шаклланиш
2. Миллий ғоя фанининг предмети, мақсад ва вазифалари.
3. Миллий ғоя фанининг таркибий тузилиши ва бошқа фанлар билан ўзаро боғлиқлиги.

Методик кўрсатма:

Миллий истиқлол ғояси фанининг предмети. Объекти. Инсон ва жамият тараққиётида ғоя ва мафкураларнинг ўзаро, муносабати. Мустақил Ўзбекистонда миллий истиқлол ғояси шаклла-нишининг илмий-назарий ва тарихий асослари. Унинг халқ ишончи ва эътиқодига айланиши. Миллий ривожланиш ва миллий истиқлол ғояси билан боғлиқ, қонуниятларнинг ўзига хос хусусиятларини ўрганиш зарурияти.

Миллий истиқлол ғоясининг асосий тушунчалари: «ғоя», «мафкура», «миллий ғоя», «миллий истиқлол ғояси», «миллий истиқлол ғоясининг маънавий негизлари», «миллий ривожланиш ғояси», «миллий истиқлол мафкураси», «миллий истиқлол ғоясининг бош ғояси», «миллий истиқлол ғоясининг асосий ғоялари», «Ватан равнақи», «юрт тинчлиги», «халқ фаровонлиги», «миллатлараро тотувлик», «диний бағри кенглик», «ижтимоий ҳамкорлик», «комил инсоннинг шаклланишига кўмаклашиш» ва б. Уларнинг ўзига хос хусусиятларининг Ўзбекистон халқи ижтимоий ҳаёт соҳалари, миллий-маданий мероси, урф-одатлари, кадрият-лари, тили, маданияти, тарихи, руҳияти негизлари билан боғлиқлиги ва ўзаро муштараклиги. Миллий истиқлол ғоясининг «синфийлик», «партиявийлик» тамойилларидан бегоналиги.

Миллий истиқлол ғоясининг мақсади ва вазифаси. Ёшларда миллий ғояга ишонч ва эътиқодни сингдириш. Миллий-маънавий мерос ва умумбашарий кадриятларга таянган ҳолда миллий ғурур, ватанпарварлик, миллатпарварлик фазилатларини шакллантириш. Уларни озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуришга йўналтириш.

Миллий истиқлол ғоясини ўрганишнинг асосий қонуниятлари. Жамият ривожининг ғоялар ва мафкуралар билан боғлиқлиги. Инсон ва жамиятнинг ўз мақсади на тараққиёт йўлининг мавжудлиги. Глобаллашув жараёнининг миллий ғояда акс этиши. Инсон онги на қалби учун кураш. Жамиятда ғоявий бўшлиқнинг бўлмаслиги. Миллий ғоя ҳар бир халқнинг ўзлигини сақлаб қолиш ва ўзига хос ривожланиш эҳтиёжи ҳамда кафолати эканлиги. Миллий истиқлол ғоясини ўрганишнинг Ўзбекистонда эркин, демократик ва фуқаролик жамиятини барпо этишдаги аҳамияти.

Асосий адабиётлар

- Каримов И.А, Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 1-жилд.
- Каримов И. А, Биздан озод ва обод Ватан қолсин. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 2-жилд.
- Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3-жилд.
- Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3-жилд.
- Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш давр талаби. Тошкент: Ўзбекистон, 1997 й. 5- жилд.
- Каримов И.А. Ўзбекистон ХХ1 аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. Тошкент, 1997 й.
- Каримов И.А. Маънавий юксалиш йўлида. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Каримов И.А. Жамиятимиз мафкураси халқни-халқ, миллатни—миллат қилишга хизмат этсин. Тафаккур Жур. 1998 й. №2.
- Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Мулоқот, 1998 й . №5.
- Каримов И.А. Хафвсзлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 6-жилд.
- Каримов И.А. Биз ўз келажакимизни ўз қўлимиз билан курашимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 1999 й. 7- жилд
- Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Каримов И.А. Ўзбекистон ХХ1 асрга интилмоқда. Т.: Ўзбекистон, 1999й.
- Каримов И.А. Аллоҳ қалбимизда, юрагимизда. Тошкент, 1999 й.
- Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси-халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. «Фидокор» газетаси муҳбири саволларига жавоблар. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Тошкент: Янги аср авлоди, 2001 й.
- Миллий истиқлол ғояси. Дарслик. Тошкент: Академия, 2005 й.
- Миллий ғоя: тарғибот технологиялари ва атамалар луғати. Тошкент: Академия, 2007 й.

Қўшимча адабиётлар

- А.Авлоний “Туркий гулистон ёхуд ахлоқ” . Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Абу Райҳон Беруний. Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар. Тошкент: Танланган асарлар , 1- том, 1968 й.
- Баркамол авлод орзуси. Тошкент: Шарқ, 1999 й.
- Маҳмудхўжа Бехбудий. Танланган асарлар, Тошкент: Маънавият.
- Бухорий Муҳаммад Ибн Исмоил. Ҳадис, 4-томлик. Тошкент: 1991–1996 йй.
- Ибодов Ж.Ҳ. Моварауннаҳр қомусий олимларининг фанларни ривожлан-тиришдаги тарихий роли. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 24 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Калимбетов Б., Маннопов Х.М., Ўзбекистон ва жаҳон жамияти. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

- Ибодов Ж.Ҳ., Жўрабоев Н.Ю., Калимбетов Б.Ю. Марказий Осиёлик шарқ-шунос олимлар. Тошкент, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская П. Г. Улуғбек шогирди Али Қушчи. Тошкент: Фан, 1994 й. 36 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская Г.П. Аҳмад ал-Фарғонийнинг риёзиёт ва фалакиёт тарихидаги ўрни. Тошкент: Истиқлол, 1989 й.
- Заҳириддин Муҳаммад Бобур. Бобурнома. Тошкент: Чўлпон, 1989 й.
- Алишер Навоий. Асарлар. 1-5 Жилд. Тошкент: 2001 й.
- Темур Тузуклари. Тошкент, 1996 й.
- Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шаҳри. Тошкент, 1993 й.
- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

Амалий машғулот 2.

Мавзу: ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ҒОЯ, МАФКУРАЛАР БИЛАН ЎЗАРО БОҒЛИҚЛИГИ

Режа:

1. Ғоя ва мафкура тушунчаси ҳамда уларнинг жамият тараққиёти билан боғлиқлиги.
2. Инсон ва жамият ҳаётининг муайян фикр, ғоя, мафкуралар билан боғлиқлиги.
3. Инсон ва жамият ҳаётида ғоя ва мафкураларнинг ўрни.
4. Бунёдкор ғоялар ва мафкураларнинг жамият ҳаётидаги ижобий таъсири.
5. Вайронкор ғоя ва мафкураларнинг жамият ҳаётига салбий таъсири.
6. Фикрга қарши фикр, ғояга қарши ғоя, жаҳолатга қарши маърифат билан курашиш зарурлиги тамойили.

Методик кўрсатма:

Жамият тараққиётининг муайян фикрлар, ғоялар, мафкуралар билан боғлиқлиги. Жамиятнинг мафкурасиз бўлмаслиги. Ғоя ва мафкураларнинг инсон ва жамият олдига қўйган мақсадлар билан муштарақлиги. «Ғоя» ва «мафкура»нинг «ягона ҳукмрон мафкура» тушунчасидан фарқи. «Мафкура бўлмаса ҳар қайси давлат ва жамият, қолаверса, ҳар қайси инсон ўз йўлини йўқотиши муқаррар»лиги, жамиятда мафкуравий бўшлиққа йўл қўйиб бўлмаслик тўғрисида янгича концепциянинг ишлаб чиқилиши (И.А.Каримов).

Инсон ва жамият ҳаётида ғоялар, фикрлар хилма-хиллиги. Унинг табиий, ижтимоий-маънавий эҳтиёж экаилиги. Иккита инсоннинг айнан бир хилда фикрламаслиги тўғрисида (Аристотель). Давлатлар, мамлакатлар, халқларнинг ўз олдларига қўйган мақсадлари. Ҳар бир халқ ва миллатнинг ўзига хос тараққиёт йўли ва маданиятлари билан фарқланиши.

Ғоя ва мафкураларнинг инсон ва жамият ҳаётига таъсири. Жамият мафкурасининг халқни-халқ, миллатни-миллат этишдаги ўрни. Ғоя ва

мафкура-турли жамиятларнинг ўзига хос тараққиёт йўлига таянган ҳолда узлуксиз ривожланиш омили.

Жамият ва цивилизациялар ривожига улкан таъсир кўрсатган ғоялар ва мафкуралар. Уларнинг турли хиллиги. Бунёдкор ва вайронкор ғоялар. Бунёдкор ғояларнинг тарихий-фалсафий илдизлари. Зардушт, Сиддхарти Гаутама, Сократ, Платон, Конфуций, Амир Темур, Мирзо Улуғбек, Алишёр Навоий, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, Маҳатма Ганди ва бошқаларнинг бунёдкор ғоялари.

Вайронкор ғоя ва мафкураларнинг жамият ҳаётига салбий таъсири. Диний ақидапарастлик, фашизм, большевизм, буюк давлатчилик шовинизми, тажовузкор миллатчилик, ирқчилик, терроризм ва б. Ягона ҳукмрон мафкуранинг чекланганлиги, ғайриинсонийлиги, унинг фикр эркинлиги, ғоялар ва мафкуралар хилма-хиллигига зидлиги. Унинг жамият тараққиётига зарарли таъсирлари ва оқибатлари. Дунёвийлик даҳрийлик эмаслиги тўғрисида (И.Каримов).

«Фикрга қарши фикр, ғояга қарши ғоя, жаҳолатга қарши маърифат билан курашиш» тамойилининг турли халқлар ва жамиятлар тараққиётидаги аҳамияти.

Асосий адабиётлар

- Каримов И.А, Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 1-жилд.
- Каримов И. А, Биздан озод ва обод Ватан қолсин. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 2-жилд.
- Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3 жилд.
- Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1996й.3-жилд.
- Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш давр талаби. Тошкент: Ўзбекистон , 1997 й. 5- жилд.
- Каримов И.А. Ўзбекистон XX1 аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. Тошкент, 1997 й.
- Каримов И.А. Маънавий юксалиш йўлида. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Каримов И.А. Жамиятимиз мафкураси халқни-халқ, миллатни–миллат қилишга хизмат этсин. Тафаккур Жур. 1998 й. №2.
- Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Мулоқот, 1998 й . №5.
- Каримов И.А. Хафвсзлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 6-жилд.
- Каримов И.А. Биз ўз келажакимизни ўз қўлимиз билан қураимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 1999 й. 7- жилд
- Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Каримов И.А. Ўзбекистон XX1 асрга интиломда. Т.: Ўзбекистон, 1999й.
- Каримов И.А. Аллоҳ қалбимизда, юрагимизда. Тошкент, 1999 й.

- Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси-халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. «Фидокор» газетаси мухбири саволларига жавоблар. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Тошкент: Янги аср авлоди, 2001 й.
- Миллий истиқлол ғояси. Дарслик. Тошкент: Академия, 2005 й.
- Миллий ғоя: тарғибот технологиялари ва атамалар луғати. Тошкент: Академия, 2007 й.

Қўшимча адабиётлар

- А.Авлоний “Туркий гулистон ёхуд ахлоқ”. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Абу Райҳон Беруний. Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар. Тошкент: Танланган асарлар , 1- том, 1968 й.
- Баркамол авлод орзуси. Тошкент: Шарқ, 1999 й.
- Маҳмудхўжа Бехбудий. Танланган асарлар, Тошкент: Маънавият.
- Бухорий Муҳаммад Ибн Исмоил. Ҳадис, 4-томлик. Тошкент: 1991–1996 йй.
- Ибодов Ж.Ҳ. Моварауннаҳр қомусий олимларининг фанларни ривожлан-тиришдаги тарихий роли. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 24 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Калимбетов Б., Маннопов Х.М., Ўзбекистон ва жаҳон жамияти. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Жўрабоев Н.Ю., Калимбетов Б.Ю. Марказий Осиёлик шарқ-шунос олимлар. Тошкент, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская П. Г. Улуғбек шогирди Али Қушчи. Тошкент: Фан, 1994 й. 36 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская Г.П. Аҳмад ал-Фарғонийнинг риёзиёт ва фалакиёт тарихидаги ўрни. Тошкент: Истиқлол, 1989 й.
- Заҳириддин Муҳаммад Бобур. Бобурнома. Тошкент: Чўлпон, 1989 й.
- Алишер Навоий. Асарлар. 1-5 Жилд. Тошкент: 2001 й.
- Темур Тузуклари. Тошкент, 1996 й.
- Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шаҳри. Тошкент, 1993 й.
- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

Амалий машғулот 3.

Мавзу: ГЛОБАЛЛАШУВ ШАРОИТИДА МИЛЛИЙ ҒОЯГА ЭҲТИЁЖНИНГ ОРТИШИ

Режа:

1. Жамият глобаллашуви тушунчаси, моҳияти ва аксил глобаллашув.
2. Глобаллашув жараёнида миллий ғояга эҳтиёж.
3. Мафкуравий жараёнларнинг глобаллашуви ва миллий маданият.
4. Миллий ғурур, миллий ўзликни англаш, кадрлай олиш ва шахсий эътиқод-маърифий тараққиёт омили.

Методик кўрсатма:

Жамият ҳаётининг глобаллашуви. Бугунги глобаллашув жараёнида дунёнинг мафкуравий манзараси. Унинг турли халқлар ҳаёти, онг ва тафаккури, ишонч ва эътиқодига таъсири. Инсон онги ва қалби учун курашнинг давом этаётганлиги. Глобаллашув жараёнида миллий ғояга эҳтиёж ва унинг зарурлиги. Миллий ғоя турли халқлар, миллатларнинг ўзликни сақлаб қолиши ҳамда жаҳон ҳамжамиятида ўз ўрнига эга бўлиш омили эканлиги.

Мафкуравий жараёнларнинг глобаллашуви. Икки қутбли дунёнинг барҳам топиши. Ғоявий курашнинг ўзгариши. Инсон онги ва қалбини эгаллаш орқали дунёни бўлиб олишга бўлаётган уринишлар. Унинг турли хил йўллари, кўринишлари. Буюк давлатчилик шовинизми, диний экстремизм ва фундаментализм, халифаликни тиклаш ва терроризм ғояларининг зарарли оқибатлари. Шарқ Ғарб мамлакатлари ҳаётида миллий ғоя кўринишлари. Америка, Франция, Буюк Британия, Япония, Корея, Россия, Германия, Малайзия тажрибаси. Миллий ғурур, миллий ўзликни англаш ва кадрлай олишнинг тараққиёт омили эканлиги. Унинг маърифий ривожланиш қонуниятларига мослиги.

Асосий адабиётлар

- Каримов И.А, Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 1-жилд.
- Каримов И. А, Биздан озод ва обод Ватан қолсин. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 2-жилд.
- Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3 жилд.
- Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1996й.3-жилд.
- Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш давр талаби. Тошкент: Ўзбекистон , 1997 й. 5- жилд.
- Каримов И.А. Ўзбекистон XX1 аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. Тошкент, 1997 й.
- Каримов И.А. Маънавий юксалиш йўлида. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Каримов И.А. Жамиятимиз мафкураси халқни-халқ, миллатни–миллат қилишга хизмат этсин. Тафаккур Жур. 1998 й. №2.
- Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Мулоқот, 1998 й . №5.
- Каримов И.А. Хафвсзлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 6-жилд.
- Каримов И.А. Биз ўз келажакимизни ўз қўлимиз билан қураимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 1999 й. 7- жилд
- Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Каримов И.А. Ўзбекистон XX1 асрга интиломда. Т.: Ўзбекистон, 1999й.
- Каримов И.А. Аллоҳ қалбимизда, юрагимизда. Тошкент, 1999 й.

- Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси-халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. «Фидокор» газетаси мухбири саволларига жавоблар. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Тошкент: Янги аср авлоди, 2001 й.
- Миллий истиқлол ғояси. Дарслик. Тошкент: Академия, 2005 й.
- Миллий ғоя: тарғибот технологиялари ва атамалар луғати. Тошкент: Академия, 2007 й.

Қўшимча адабиётлар

- А.Авлоний “Туркий гулистон ёхуд ахлоқ”. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Абу Райҳон Беруний. Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар. Тошкент: Танланган асарлар , 1- том, 1968 й.
- Баркамол авлод орзуси. Тошкент: Шарқ, 1999 й.
- Маҳмудхўжа Бехбудий. Танланган асарлар, Тошкент: Маънавият.
- Бухорий Муҳаммад Ибн Исмоил. Ҳадис, 4-томлик. Тошкент: 1991–1996 йй.
- Ибодов Ж.Ҳ. Моварауннаҳр қомусий олимларининг фанларни ривожлан-тиришдаги тарихий роли. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 24 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Калимбетов Б., Маннопов Х.М., Ўзбекистон ва жаҳон жамияти. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Жўрабоев Н.Ю., Калимбетов Б.Ю. Марказий Осиёлик шарқ-шунос олимлар. Тошкент, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская П. Г. Улуғбек шогирди Али Қушчи. Тошкент: Фан, 1994 й. 36 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская Г.П. Аҳмад ал-Фарғонийнинг риёзиёт ва фалакиёт тарихидаги ўрни. Тошкент: Истиқлол, 1989 й.
- Заҳириддин Муҳаммад Бобур. Бобурнома. Тошкент: Чўлпон, 1989 й.
- Алишер Навоий. Асарлар. 1-5 Жилд. Тошкент: 2001 й.
- Темур Тузуклари. Тошкент, 1996 й.
- Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шаҳри. Тошкент, 1993 й.
- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

Амалий машғулот 4.

Мавзу: МАФКУРАВИЙ ИММУНИТЕТНИ ШАКЛЛАНТИРИШ - ХАВФСИЗЛИК ВА БАРҚАРОРЛИК ОМИЛИ

Режа:

1. Мафкуравий иммунитет тушунчаси ҳамда жамият хавфсизлиги ва барқарорлигининг маънавий асоси.
2. Ўзбекистон мустақиллиги, хавфсизлиги ва барқарорлигига ғоявий таҳдидлар ҳамда мафкуравий иммунитет.
3. Мафкуравий хавфсизликка интилиш - ижтимоий-сиёсий барқарорлик омили ва унинг хориж тажрибаси.

Методик кўрсатма:

Жамиятда мафкуравий иммунитет, хавфсизлик на барқарорлик тушунчалари. Мафкуравий иммунитет, хавфсизлик ва барқарорликнинг ўзаро муносабати. Ўтиш даври ва «мафкуравий бўшлиқ» муаммоси. Жамият ижтимоий-иқтисодий, сиёсий, маънавий ҳаёт негизларининг ўзгариши. Жамият тараққиётида янги ғоявий омилга таяниш зарурлиги қонуниятлари. Янги миллий ғоя ва демократик онгининг шаклланиши. Воқеа ва ҳодисалар ҳамда жараёнларга ягона мафкура тамойиллари асосида қараш амалиётига барҳам бериш вазифалари. Ёт ғояларга нисбатан мафкуравий иммунитетни шакллантириш заруратининг кучайиши. Мафкуравий иммунитет тушунчаси, моҳияти, воситалари ва услублари.

Ўзбекистон ва унинг мустақиллиги, хавфсизлиги ҳамда барқарорлигига жиддий хавф туғдирадиган мафкуравий таҳдидлар; диний экстремизм, эски империявий тузумни қайта тиклаш, давлатимиз тарихини сохталаштириш, миллий ва умуминсоний бунёдкор ғояларга зид бўлган зарарли ғояларнинг халқимиз турмуш тарзи ва ёшларнинг онгига киритишга бўлаётган уринишлар. Эркинлик ва инсон ҳуқуқлари тушунчаларини «демократия ниқоби» остида талқин этишни миллий тафаккур тарзи хусусиятларига, демократик кадриятларга зидлиги. Уларнинг хавфсизлик ва барқарорликка салбий таъсирлари. Мафкуравий таҳдидни кучайтиришда айрим халқаро хорижий марказлар ва гуруҳларнинг номаърифий ёндашувлари. Миллий-маънавий кадриятларни ҳисобга олмаслик мафкуравий тажовузкорликнинг ўзига хос қуриниши эканлиги.

Мафкуравий хавфсизликка интилиш — ижтимоий-сиёсий барқарорлик омили. Миллий ғоя, миллий мафкура ижтимоий сиёсий ва маънавий барқарорликнинг муҳим омили. Жамиятда манфаатлар турли - туманлиги ва ижтимоий мувозанатни таъминлашда миллий ғоянинг ўрни. Миллий ғоянинг жамият ҳаётини барқарорлаштирувчи бунёдкор тизим яратиш омили эканлиги. Кўпмиллатли, кўпконфессияли жамиятлар барқарорлигини таъминлашда миллий ғоя ва мафқуранинг аҳамияти.

Асосий адабиётлар

- Каримов И.А, Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 1-жилд.
- Каримов И. А, Биздан озод ва обод Ватан қолсин. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 2-жилд.
- Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3 жилд.
- Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1996й. 3-жилд.
- Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш давр талаби. Тошкент: Ўзбекистон , 1997 й. 5- жилд.
- Каримов И.А. Ўзбекистон ХХ1 аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. Тошкент, 1997 й.
- Каримов И.А. Маънавий юксалиш йўлида. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

- Каримов И.А. Жамиятимиз мафкураси халқни-халқ, миллатни–миллат килишга хизмат этсин. Тафаккур Жур. 1998 й. №2.
- Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Мулоқот, 1998 й. №5.
- Каримов И.А. Хафвзлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 6-жилд.
- Каримов И.А. Биз ўз келажакимизни ўз қўлимиз билан курашимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 1999 й. 7- жилд
- Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Каримов И.А. Ўзбекистон XX1 асрга интилоқда. Т.: Ўзбекистон, 1999й.
- Каримов И.А. Аллоҳ қалбимизда, юрагимизда. Тошкент, 1999 й.
- Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси-халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. «Фидокор» газетаси муҳбири саволларига жавоблар. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Тошкент: Янги аср авлоди, 2001 й.
- Миллий истиқлол ғояси. Дарслик. Тошкент: Академия, 2005 й.
- Миллий ғоя: тарғибот технологиялари ва атамалар луғати. Тошкент: Академия, 2007 й.

Қўшимча адабиётлар

- А.Авлоний “Туркий гулистон ёхуд ахлоқ”. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Абу Райҳон Беруний. Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар. Тошкент: Танланган асарлар , 1- том, 1968 й.
- Баркамол авлод орзуси. Тошкент: Шарқ, 1999 й.
- Маҳмудхўжа Бехбудий. Танланган асарлар, Тошкент: Маънавият.
- Бухорий Муҳаммад Ибн Исмоил.Ҳадис,4-томлик.Тошкент:1991–1996 йй.
- Ибодов Ж.Ҳ. Моварауннаҳр қомусий олимларининг фанларни ривожлан-тиришдаги тарихий роли. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 24 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Калимбетов Б., Маннопов Х.М.,Ўзбекистон ва жаҳон жамияти. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Жўрабоев Н.Ю., Калимбетов Б.Ю. Марказий Осиёлик шарқ-шунос олимлар. Тошкент, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская П. Г. Улуғбек шогирди Али Қушчи. Тошкент: Фан, 1994 й. 36 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская Г.П. Аҳмад ал-Фарғонийнинг риёзиёт ва фалакиёт тарихидаги ўрни. Тошкент: Истиқлол, 1989 й.
- Заҳириддин Муҳаммад Бобур. Бобурнома. Тошкент: Чўлпон,1989 й.
- Алишер Навоий. Асарлар. 1-5 Жилд. Тошкент: 2001 й.
- Темур Тузуклари. Тошкент, 1996 й.
- Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шаҳри. Тошкент, 1993 й.
- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

Амалий машғулот 5.

Мавзу: ЎЗБЕКИСТОН МУСТАҚИЛЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШДА МИЛЛИЙ ҒОЯНИНГ ЗАРУРЛИГИ ВА АҲАМИЯТИ

Режа:

1. Мустақилликни мустаҳкамлашда миллий ғоядан кузланган мақсадлар.
2. Миллий ғоя - Ўзбекистон халқининг асосий мақсад ва муддаоларининг ифодаси.
3. Миллий истиқлол мафкурасининг асосий ғоялари.
4. Миллий ғоянинг Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлашда намоён бўлиши ва унинг ўзига хос ривожланиш хусусиятлари.

Методик кўрсатма:

Мустақилликни мустаҳкамлашда миллий ғоядан кузланган мақсадлар. Унинг зарурлиги табиий, ижтимоий-маънавий эҳтиёж эканлиги. Мустақилликни мустаҳкамлашнинг Ўзбекистон халқи турмуш тарзи, тафаккури, миллий-маънавий хусусиятлари, тарихи, маданий меросига таяниш мақсадлари билан узвий боғлиқлиги. Уинг халқ, миллат онгида акс этиши. Миллий ғояни англаш, унга ишонч ва эътиқод. Одамларда ор-номус, миллий ғурур туйғулари тикла-нишининг мамлакатда мустақилликни мустаҳкамлашдаги аҳамияти.

Ўзбекистоннинг миллий ғояси - Ўзбекистон халқининг асосий мақсад ва муддаоларини ифо-далайдиган, унинг утмиши ва келажагини бир-бири билан боғлайдиган, асрий орзу-истакларини амалга оширишга, мустақилликни мустаҳкамлашга хизмат қиладиган, эзгу мақсадларга ундай-диган, маънавий-руҳий рағбатлантириб, ўзаро ҳамкорлигини, ҳамжиҳатлигини таъминлайдиган ғоялар тизими эканлиги. Мустақилликни асраб-авайлаш, ҳимоя қилишда, ўз тақдиримизга ўзимиз эгалик қилиш, келажагимизми ўз кўлимиз билан барпо этишда, бойликларимиздан Ватанимиз манфаатлари йўлида фойдаланишда миллий ғоянинг маънавий-руҳий куч-ққват манбаи эканлиги.

Миллий истиқлол ғоясининг асосий ғоялари. Мустақилликни мустаҳкамлаш таъсир этиш соҳалари, негизлари ва йўналишлари. Унинг ижтимоий ҳаётдаги ўзгаришларда, мустақилликни мустаҳкамлашда намоён бўлиши. Ўзбекистон Республикасида ижтимоий ҳаётнинг ривожланиши, сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрлар хилма-хиллиги асосига таянишнинг конституцион тамойиллари. Ҳеч қайси мафкура давлат мафкураси сифатида ўрнатилиши «мумкин эмас»лигининг мустақилликни мустаҳкамлашнинг муҳим шарти эканлиги. Миллий ғоянинг миллий ва умуминсоний манфаатларни ифодалаши. Миллий ғоянинг Ўзбекистоннинг мустақиллигини мустаҳкамлаш ва унинг ўзига хос ривожланишини таъминлашдаги аҳамияти.

Асосий адабиётлар

- Каримов И.А, Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 1-жилд.
- Каримов И. А, Биздан озод ва обод Ватан қолсин. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 2-жилд.
- Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3-жилд.
- Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3-жилд.
- Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш давр талаби. Тошкент: Ўзбекистон, 1997 й. 5- жилд.
- Каримов И.А. Ўзбекистон ХХI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. Тошкент, 1997 й.
- Каримов И.А. Маънавий юксалиш йўлида. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Каримов И.А. Жамиятимиз мафкураси халқни-халқ, миллатни–миллат қилишга хизмат этсин. Тафаккур Жур. 1998 й. №2.
- Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Мулоқот, 1998 й . №5.
- Каримов И.А. Хафвсзлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 6-жилд.
- Каримов И.А. Биз ўз келажакимизни ўз қўлимиз билан қураимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 1999 й. 7- жилд
- Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Каримов И.А. Ўзбекистон ХХI асрга интилоқда. Т.: Ўзбекистон, 1999й.
- Каримов И.А. Аллоҳ қалбимизда, юрагимизда. Тошкент, 1999 й.
- Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси-халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. «Фидокор» газетаси муҳбири саволларига жавоблар. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Тошкент: Янги аср авлоди, 2001 й.
- Миллий истиқлол ғояси. Дарслик. Тошкент: Академия, 2005 й.
- Миллий ғоя: тарғибот технологиялари ва атамалар луғати. Тошкент: Академия, 2007 й.

Қўшимча адабиётлар

- А.Авлоний “Туркий гулистон ёхуд ахлоқ” . Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Абу Райҳон Беруний. Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар. Тошкент: Танланган асарлар , 1- том, 1968 й.
- Баркамол авлод орзуси. Тошкент: Шарқ, 1999 й.
- Маҳмудхўжа Бехбудий. Танланган асарлар, Тошкент: Маънавият.
- Бухорий Муҳаммад Ибн Исмоил. Ҳадис, 4-томлик. Тошкент: 1991–1996 йй.
- Ибодов Ж.Ҳ. Моварауннаҳр қомусий олимларининг фанларни ривожлан-тиришдаги тарихий роли. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 24 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Калимбетов Б., Маннопов Х.М., Ўзбекистон ва жаҳон жамияти. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

- Ибодов Ж.Ҳ., Жўрабоев Н.Ю., Калимбетов Б.Ю. Марказий Осиёлик шарқ-шунос олимлар. Тошкент, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская П. Г. Улуғбек шогирди Али Қушчи. Тошкент: Фан, 1994 й. 36 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская Г.П. Аҳмад ал-Фарғонийнинг риёзиёт ва фалакиёт тарихидаги ўрни. Тошкент: Истиқлол, 1989 й.
- Заҳириддин Муҳаммад Бобур. Бобурнома. Тошкент: Чўлпон, 1989 й.
- Алишер Навоий. Асарлар. 1-5 Жилд. Тошкент: 2001 й.
- Темур Тузуклари. Тошкент, 1996 й.
- Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шаҳри. Тошкент, 1993 й.
- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

Амалий машғулот 6.

Мавзу: МИЛЛИЙ ҒОЯ - ХАЛҚНИНГ ИШОНЧИ ВА ЭЪТИҚОДИ

Режа:

1. «Жамият мафқураси», «миллий ғоя» тушунчаси, маъно ва моҳияти ҳамда унинг халқ ишончи ва эътиқодига айланиш зарурлиги.
2. Миллий ғояни халқ ишончи, онги, эътиқодига сингдириш шарт-шароитлари, вазифалари ва мезонлари.
3. Жамият мафқурасининг инсон манфаатларини ифода этиши.
4. Миллий ғояга ишонч ва эътиқод ижтимоий фаолият мезони.

Методик кўрсатма:

«Жамият мафқураси», «миллий ғоя» тушунчаси, маъно ва моҳияти. Миллий истиқлол ғояси-Ўзбекистон жамияти мафқураси эканлиги. Миллий ғоянинг миллат ва халқнинг ишонч ва эътиқодига кўчиши. Ишонч ва эътиқод тушунчаси. Миллий ғоянинг халқ ишончи ва эътиқоди билан боғлиқлиги. Унинг жамият ҳаёти, инсонларнинг амалий фаолиятида намоён бўлиши.

Миллий ғояни кенг жамоатчилик онгига, эътиқодига сингдириш шарт-шароитлари. Таълим-тарбия, илм-фан, маданият, адабиёт ва санъат, дин, маънавий-маърифий, спорт соҳаларида миллий ғоянинг акс этиши. Унинг жамият ҳаётига таъсири. Ёшларнинг давлат рамзларига бўлган муносабати. Унинг муқаддаслиги. Унга бўлган эҳтиром ва эътиборнинг миллий ғояга ишонч ва эътиқод билан боғлиқлиги. Жамият мафқурасининг инсон манфаатларини ифода этиши. Миллий ғояга мустаҳкам ишонч ва эътиқод халқларни бирлаштириб турувчи, олий мақсад ва бунёдкорлик ишларига йўналтирувчи, маънавий-рухий куч-қувват манбаи. Унинг беҳатар, тинч-омон, фаровон турмушга эришишда аҳамияти.

Асосий адабиётлар

- Каримов И.А, Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 1-жилд.
- Каримов И. А, Биздан озод ва обод Ватан қолсин. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 2-жилд.
- Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3-жилд.
- Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3-жилд.
- Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш давр талаби. Тошкент: Ўзбекистон, 1997 й. 5-жилд.
- Каримов И.А. Ўзбекистон ХХI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. Тошкент, 1997 й.
- Каримов И.А. Маънавий юксалиш йўлида. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Каримов И.А. Жамиятимиз мафкураси халқни-халқ, миллатни—миллат қилишга хизмат этсин. Тафаккур Жур. 1998 й. №2.
- Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Мулоқот, 1998 й. №5.
- Каримов И.А. Хафвсизлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 6-жилд.
- Каримов И.А. Биз ўз келажакимизни ўз қўлимиз билан қураимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 1999 й. 7-жилд.
- Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Каримов И.А. Ўзбекистон ХХI асрга интилоқда. Т.: Ўзбекистон, 1999 й.
- Каримов И.А. Аллоҳ қалбимизда, юрагимизда. Тошкент, 1999 й.
- Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси-халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. «Фидокор» газетаси муҳбири саволларига жавоблар. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Тошкент: Янги аср авлоди, 2001 й.
- Миллий истиқлол ғояси. Дарслик. Тошкент: Академия, 2005 й.
- Миллий ғоя: тарғибот технологиялари ва атамалар луғати. Тошкент: Академия, 2007 й.

Қўшимча адабиётлар

- А.Авлоний “Туркий гулистон ёхуд ахлоқ”. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Абу Райҳон Беруний. Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар. Тошкент: Танланган асарлар, 1- том, 1968 й.
- Баркамол авлод орзуси. Тошкент: Шарқ, 1999 й.
- Маҳмудхўжа Бехбудий. Танланган асарлар, Тошкент: Маънавият.
- Бухорий Муҳаммад Ибн Исмоил. Ҳадис, 4-томлик. Тошкент: 1991–1996 йй.
- Ибодов Ж.Ҳ. Моварауннаҳр қомусий олимларининг фанларни ривожлантиришдаги тарихий роли. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 24 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Калимбетов Б., Маннопов Х.М., Ўзбекистон ва жаҳон жамияти. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

- Ибодов Ж.Ҳ., Жўрабоев Н.Ю., Калимбетов Б.Ю. Марказий Осиёлик шарқ-шунос олимлар. Тошкент, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская П. Г. Улуғбек шогирди Али Қушчи. Тошкент: Фан, 1994 й. 36 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская Г.П. Аҳмад ал-Фарғонийнинг риёзиёт ва фалакиёт тарихидаги ўрни. Тошкент: Истиқлол, 1989 й.
- Заҳириддин Муҳаммад Бобур. Бобурнома. Тошкент: Чўлпон, 1989 й.
- Алишер Навоий. Асарлар. 1-5 Жилд. Тошкент: 2001 й.
- Темур Тузуклари. Тошкент, 1996 й.
- Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шаҳри. Тошкент, 1993 й.
- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

Амалий машғулот 7.

Мавзу: МИЛЛИЙ ҒОЯ - ЎЗЛИКНИ АНГЛАШ ВА ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ

Режа:

1. Миллий ғоя, миллий ўзликни англаш, унинг турли талқинлари ва тараққиётнинг ўзаро боғлиқлиги.
2. Тарихий хотира, миллий ўзликни англаш ва ундан бегоналашиш оқибатлари.
3. Таълим-тарбия ҳамда миллий кадрлар тайёрлашда маънавий тикланиш - миллий ўзликни тарбиялаш омили.

Методик кўрсатма:

Миллий ғоя ва миллий ўзликни англаш ҳамда тараққиётнинг ўзаро боғлиқлиги. Ўзликни англашнинг миллий ғояда ақс этиши. Ўзликни англашнинг кўринишлари. Миллий ва умумбашарий ўзликни англаш тушунчалари. Уларнинг умуминсоний моҳияти ва ўзаро муштараклиги. Миллий ўзликдан бегоналашиш сабаблари. Миллий маданият, тил, урф-одат, тарихдан бегоналаштиришнинг зарарли оқибатлари. Миллий манқуртлик ва миллий таназзулнинг зарарли эканлиги. Миллатнинг маънавий-руҳий уйғоқлиги муаммоси. Миллий уйғоқлик, миллий-маънавий тикланишнинг миллий ғоя сифатида халқ, жамият, миллат дунёқарашида, тафаккурида, ўзаро муносабатида ва ижтимоий фаолиятида ақс этиши.

Ўзликни англаш тарихий хотирани тиклаш омили эканлиги. Уни кимларнинг вориси эканлигини ҳисобга олган ҳолда ўзига хос ва мос жамият барпо этиш билан боғлиқлиги. Миллий ўзлики тарбиялаш, қадрлаш ва сақлаб қолиш. Таълим-тарбия, миллий кадрлар тайёрлашда миллий-маънавий тикланишнинг аҳамияти. Миллий ғоянинг дунёда эришилаётган фан-техника ютуқлари, замонавий технологияларга муносабатда ақс этиши. «Ахборотлашган жамият» асрида ўзликни англаш ва сақлаб қолишда миллий

ғоянинг ўрни. Унинг миллий тараққиёт омилига айланиши зарурати. Ўзбекистон истиқболида миллий ғоянинг тутган ўрни ва аҳамияти.

Амалий машғулот 8.

Мавзу: МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК, МИЛЛИЙ ВА ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИК

Режа:

1. Миллатларарототувлик, миллий-диний бағрикенглик тушунчалари ва уларнинг миллий ғоя билан муштарақлиги.
2. Миллатлараро тотувлик, бағрикенглик ғоясининг тарихий, ҳуқуқий асослари ҳамда Ўзбекистонда миллий-диний бағрикенглик ва дунёвийлик.
3. Ҳозирги давлатларнинг полиэтник (кўп элатли) ва моноэтник (бир элатли) давлатларга бўлиниши.
4. Давлат ва хорижий тилларни билишликнинг миллатлараро тотувлик, миллий-диний бағрикенглик ижтимоий-маънавий юксалишидаги аҳамияти.

Методик кўрсатма:

«Миллатлараро тотувлик», «миллий ва диний бағрикенглик» тушунчаларининг маъно-мазмуни. Миллий бағрикенглик ва миллий манфаат уйғунлиги. Миллий бағрикенгликнинг миллий хусусиятларни ҳисобга олишда намоён бўлиши. Диний бағрикенгликнинг динлараро муносабатда намоён бўлиши. Уларнинг миллий ғоянинг муҳим жиҳати эканлиги ва аҳамияти.

Миллий ғоя миллатлараро, динлараро тотувликни таъминловчи, жамиятни бирлаштириб турувчи, муштарақ мақсадлар, ғоялар мажмуи эканлиги. Миллий ғоянинг миллатлараро муносабатда намоён бўлиши. Миллий ғоя миллатлараро тотувлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик омили эканлиги.

Ҳозирги давлатларнинг полиэтник (кўп элатли) ва моноэтник (бир элатли) давлатларга бўлиниши. Ўзбекистоннинг кўп миллатли давлат эканлиги. Миллат ва маданиятларнинг ранг-баранглиги. Халқлар маънавий-маърифий салоҳиятининг бойиш манбаи эканлиги. Миллий ғояда турли миллат орзу ва мақсадлари, тили, маданиятлари хусусиятларининг акс этиши. Унинг «агрессив миллатчилик», мажбуран «байналмилаллаштириш», сунъий тарзда «халқлар ва миллатларни яқинлаштириш» ғояси зидлиги. Ўзбекистон халқини, миллатидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари ташкил этиши. Миллий ғоя ва мафкурада барча этнос (халқ), миллатларнинг эзгу мақсадлари, манфаатлари, тараққиёт йўли, эътиқоди ва ишончининг уйғунлашуви. Президент И.А.Каримов миллий ғоя ва мафкурани ишлаб чиқиш, упи шакллантириш учун Ўзбекистонда яшайдиган ҳар қайси миллатнинг энг илғор вакиллари, олимлари, халқ ва Ватан равнақи

учун ҳаётини бағишлайдиган фидойи зиёлилари меҳнат қилиши лозимлиги тўғрисида.

«Ўзбекистонда давлат тилини қаттиқ ушлаб, унга амал қилсак, тараққиётдан орқада қолиб кетамиз», деган фикрнинг бир томонлама, асосиз ва зарарли эканлиги. Ҳозирги даврда турли тилларни ўрганишга заруратнинг мавжудлиги. Хорижий тилларни она тили ҳисобига ўрганишнинг зарарли оқибатлари. Тил-миллат руҳиятининг ифодаси эканлиги. Давлат тилини билишнинг миллатлараро тотувлик, миллий ва диний бағрикенглик фазилятлари ва ижтимоий-маънавий юксалишдаги аҳамияти.

Асосий адабиётлар

- Каримов И.А, Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 1-жилд.
- Каримов И. А, Биздан озод ва обод Ватан қолсин. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 2-жилд.
- Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Тошкент: Ўзбекистон, 1996 й. 3 жилд.
- Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1996й. 3-жилд.
- Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш давр талаби. Тошкент: Ўзбекистон , 1997 й. 5- жилд.
- Каримов И.А. Ўзбекистон XX1 аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. Тошкент, 1997 й.
- Каримов И.А. Маънавий юксалиш йўлида. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Каримов И.А. Жамиятимиз мафкураси халқни-халқ, миллатни–миллат қилишга хизмат этсин. Тафаккур Жур. 1998 й. №2.
- Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. Мулоқот, 1998 й . №5.
- Каримов И.А. Хафвсзлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 6-жилд.
- Каримов И.А. Биз ўз келажакимизни ўз қўлимиз билан қураимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 1999 й. 7- жилд
- Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Каримов И.А. Ўзбекистон XX1 асрга интиломда. Т.: Ўзбекистон, 1999й.
- Каримов И.А. Аллоҳ қалбимизда, юрагимизда. Тошкент, 1999 й.
- Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси-халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. «Фидокор» газетаси муҳбири саволларига жавоблар. Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.
- Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. Тошкент: Янги аср авлоди, 2001 й.
- Миллий истиқлол ғояси. Дарслик. Тошкент: Академия, 2005 й.
- Миллий ғоя: тарғибот технологиялари ва атамалар луғати. Тошкент: Академия, 2007 й.

Қўшимча адабиётлар

- А.Авлоний “Туркий гулистон ёхуд ахлоқ” . Тошкент: Ўзбекистон, 2000 й.

- Абу Райҳон Беруний. Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар. Тошкент: Танланган асарлар , 1- том, 1968 й.
- Баркамол авлод орзуси. Тошкент: Шарқ, 1999 й.
- Маҳмудхўжа Беҳбудий. Танланган асарлар, Тошкент: Маънавият.
- Бухорий Муҳаммад Ибн Исмоил. Ҳадис, 4-томлик. Тошкент: 1991–1996 йй.
- Ибодов Ж.Ҳ. Моварауннаҳр қомусий олимларининг фанларни ривожлан-тиришдаги тарихий роли. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й. 24 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Калимбетов Б., Маннопов Х.М., Ўзбекистон ва жаҳон жамияти. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Жўрабоев Н.Ю., Калимбетов Б.Ю. Марказий Осиёлик шарқ-шунос олимлар. Тошкент, 1998 й.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская П. Г. Улуғбек шогирди Али Қушчи. Тошкент: Фан, 1994 й. 36 б.
- Ибодов Ж.Ҳ., Матвиевская Г.П. Аҳмад ал-Фарғонийнинг риёзиёт ва фалакиёт тарихидаги ўрни. Тошкент: Истиқлол, 1989 й.
- Заҳриддин Муҳаммад Бобур. Бобурнома. Тошкент: Чўлпон, 1989 й.
- Алишер Навоий. Асарлар. 1-5 Жилд. Тошкент: 2001 й.
- Темур Тузуклари. Тошкент, 1996 й.
- Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шаҳри. Тошкент, 1993 й.
- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. Тошкент: Ўзбекистон, 1998 й.

Мустақил иш мавзулари:

1. Жамият тараққиётининг ғоявий асослари ва ҳозирги замон.
2. Ўзбекистон мустақиллиги ва миллий ғоянинг зарурлиги.
3. Миллий истиқлол ғояси – Ўзбекистоннинг ўзига хос ва мос ривожланиш концепцияси.
4. Миллий истиқлол мафқурасининг мақсади ва вазифалари, устувор йўналишлари ва соҳалари, омиллари ва воситалари, услублари ва усуллари.
5. Миллий ғоя ва ёшлар. Миллий ғурур ва ифтихор.

